

Universitätsbibliothek Paderborn

Qvæstiones Morales Selectiores De Lege Interna Et Externa

discussæ, ac Resolutæ, & in duos Libros divisæ, In quibus, propositis casibus, prima quædam principia, ad plurimas alias Qvæstiones similes resolvendas perutilia, subinde examinantur

De Lege Externa

Beati, Gabriele

Augustæ Vindellicorum, 1729

VD18 80376800

35 An lex excommunicationis, ad priuationem fructuum beneficij, se extendat.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39888

QV AESTIO XXXV.

An Lex excommunicationis ad priuationem fructuum beneficii se extendat.

C A S V S.

PARROCHVS quidam librum Hæretici hæresim continentem, ac de Religione tractantem scienter legens incidit in excommunicationem Bullæ Cœnæ Papæ reseruatam, ab eâque nouem mensibus ab- solutionem obtinere non potuit. Ipse tamen interim fructus Parochiales percepit, & in suos vsus conuertit. Quæritur; Vtrum illos restituere teneatur.

SUMMARIUM.

- 1 Parochus beneficii fructus tempore excommunicationis perceptos retinere posse videtur.
- 2 Nullo iure probatur, illos per excommunicationem ipso facto auferri.
- 3 Reus ante iudicis sententiam pœnam subire non tenetur.
- 4 Materia odiosa mitius interpretanda est.
- 5 Parochus tamen fructus tunc perceptos restituere tenetur.
- 6 Excommunicato prouentus Ecclesiastici à iure ipso facto subtrahuntur.
- 7 Non obstante appellatione illis priuatur.
- 8 Non per sententiam sed per censuram.
- 9 Priuatio per sententiam non est noua pœna.
- 10 Est effectus excommunicationis.
- 11 Beneficii fructus non meretur, qui est extra Communionem Ecclesiæ.
- 12 Fructus assignantur solum posito, quod expeditè exerceri possit officium.

- 13 Fructus denegantur, sicut denegatur communio cum fidelibus.
- 14 Pœna ipso iure imposita statim incurritur.
- 15 Excommunicatus fructus ita amisit, ut eos recuperare non possit.
- 16 Illos restituere tenetur, etiam iudicis sententiâ non expectatâ.
- 17 In quo priuatio fructuum ab aliis pœnis distinguatur.
- 18 Contumax neque propter necessitatem fructibus uti potest.

RATIONES DVBITANDI.

Quemadmodum irregularitas quam quis priuet Ordinum vsu, non tamen ex se priuat vsu beneficii. Ita quæritur; an excommunicatio, sicut priuat Ecclesiæ communionem, ita priuet fructibus beneficii. Quod enim non priuet,

X 3 &

& consequenter, quod Parochus fructus tempore excommunicationis perceptos restituere non teneatur; docent Sanchez lib. 3. disp. 51. num. 12. Vasquez de benefic. cap. 4. §. 3. disp. 4. num. 229. Coninchus disp. 14. d. 9. num. 80. Auila 2. par. cap. 6. disp. 6. d. 1.

3 Primò: Quia nullo iure probatur, Beneficiarium per excommunicationem ipso facto priuari fructibus beneficii; in cap. enim Pastoralis. §. Verum: dicitur, illi prouentus Ecclesiastici meritis subtrahuntur, cui Ecclesie communio denegatur. Verbum autem subtrahuntur, non significat priuationem ipso facto, & ante Iudicis sententiam, sed potius connotat sententiam Iudicis, qui ibi instruitur, quid facere debeat.

4 Secundò: quia Reus non tenetur spontè, & ante Iudicis sententiam pœnam subire, quando ad pœnæ executionem requiritur aliqua actio, nisi aliter constet de Principis voluntate; Non constat autem, Pontificem obligare voluisse Beneficiarium ad fructus amittendos ipso facto & ante Iudicis sententiam,

5 Tertiò: quia versamur in materia odiosa & pœnali, quæ mitius quantum fieri potest, interpretanda est. Cum ergo in cap. Pastoralis: nullum sit verbum, quod pœnam esse ipso iure latam demonstrat; verbum enim, subtrahuntur, optimè intelligitur per Iudicis auctoritatem, cum pœnam contineat; ideoque strictè sit intelligendum; Sequitur, Beneficiarium non priuari fructibus beneficii, ipso facto ob excommunicationem, & consequenter Parochum non teneri fructus tempore excommunicationis perceptos restituere.

RESOLVTIO.

R Espondeatur tamen, probabilius esse, 6 quod Parochus teneatur fructus tempore excommunicationis perceptos restituere. Suarez disp. 13. sect. 2. n. 4. Sayrus lib. 2. cap. 5. num. 24. Reginaldus lib. 32. num. 36. Filliuc. tr. 12. cap. 5. quest. 6. num. 129. Henríquez lib. 13. cap. 13. num. 4. Nauarrus cap. 27. num. 21. Vgolinus tab. 2. cap. 12. Moneta de distrib. par. 2. quest. 15. num. 22. & alii communiter.

Primò: Quia in cap. Pastoralis §. Verum. Excommunicato prouentus Ecclesiastici subtrahuntur eo modo, quo Ecclesie communio denegatur; ibi enim Pontifex ista duo æquiparat. Sed hæc negatur ipso facto, & ante Iudicis sententiam; Ergo etiam fructus subtrahuntur ipso facto, & ante Iudicis sententiam; vtriusque enim executionem secum affert excommunicatio. Si autem per excommunicationem ipso facto subtrahuntur, iam Parochus perceptos restituere tenetur.

Secundò: Quia, si Parochus ob excommunicationem redditus solùm esset dignus fructuum priuatione, & non ipsis actu priuatus; interposita appellatione illis iuste priuari non posset, donec appellationis iustitia examinaretur; esset enim nouus effectus, cuius executionem excommunicatio ex se non traheret. Cum ergo Pontifex dicat, excommunicatum non obstante appellatione, fructibus priuandum esse, signum est, illum hoc ideo dicere; quia putat, Excommunicatum per ipsam excommunicationem esse

esse ipso iure priuatum. Si autem Parochus fructibus ipso iure priuatus est, perceptos restituere tenetur.

9 Tertiò: Quia in *d. cap.* dicitur, *subtrahuntur*; intelligi non debet à Iudice per sententiam, sed per ipsam censuram, siue ex vi censuræ; sicut enim dicitur: *Communio denegatur*; intelligitur per ipsam censuram, & ex vi censuræ; Unde verbum, *subtrahuntur*, significat, non præceptum aliquod Iudici impositum, de tali pœna, sed nudum factum, siue meram executionem; Ergo sicut communio denegatur, ipso iure, ita fructus ipso iure subtrahuntur; ideoque Parochus eos restituere tenetur.

10 Quartò: Quia *eodem cap.* Interrogatus Pontifex, an interposita appellatione post latam excommunicationis sententiam, possit Iudex denunciare Excommunicatum, & ad tempus beneficiis Ecclesiasticis spoliare) Respondet affirmatiuè. Sicut ergo denunciatio non est noua pœna, & ideo executioni mandatur, non obstante appellatione; ita fructuum priuatio non erit noua pœna, sed solum quædam quasi declaratio & executio illius, quod factum iam erat; ideo enim solum hic effectus non impeditur propter appellationem interpositam, quia excommunicatio secum trahit executionem; quod si fructuum priuatio non est noua pœna, sed sequitur ad excommunicationem, iam Parochus per excommunicationem eam contraxit; ideoque fructus tanquam non suos restituere tenetur.

11 Quintò: Quia, si fructuum priuatio non sequeretur; ipso facto ad excommunicationem, non esset effectus excommu-

nicationis, sed alia pœna concomitanter imposita cum excommunicatione; Sicut cum Hæreticus per eandem sententiam simul excommunicatur, ac bonis priuatur; bonorum priuatio non est effectus excommunicationis, sed alia pœna simul cum excommunicatione imposita; posset enim manere integra excommunicatio sine fructuum amissione, si videlicet in sententia non fieret eorum expressio. Sed fructuum priuatio est pœna consequens ad excommunicationem, & eius effectus; Ergo ad illam ipso facto consequitur, ideoque Parochus per excommunicationem fructus amittit, & consequenter illos tenetur restituere.

Sextò: Quia, dum quis est extra Ecclesiam, eiusque communionem, nihil, quod est Ecclesiæ, possidere debet, & consequenter neque fructus beneficii, quod si beneficium ipsum non amittit, hoc oritur ex mera Ecclesiæ Indulgentiâ; & quia in iure priuatio beneficii non ponitur tanquam pœna, & effectus excommunicationis, sicut ponitur priuatio fructuum. Cum ergo Parochus per excommunicationem supponatur esse extra Ecclesiam, fructus beneficii possidere non debebat, ideoque illos restituere tenetur.

Septimò denique, quia fructus ab Ecclesia assignantur solum sub conditione, quod quis expedite præstare possit officium, propter quod assignantur: Excommunicatus autem officium suum expedite præstare non potest, cum ab aliorum consortio abstinere debeat, nec illi ullo modo faueat *Extranag. ad euitanda scandala*, Parochus ergo sicut officium præstare non poterat, ita nec fructus percipere, ideoque illos tenetur restituere.

OBIE-

14 OBIECTIONVM SOLVTIO.

AD rationes in contrarium Respon-
detur : Ad primam patet ex dictis ;
ex cap. Pastoralis. ipso iure subtrahi Ex-
communicato fructus , sicut denegatur
15 Communio.

Ad secundam resp. Reum non teneri
ipontè pœnam subire , quando ipso iure
non est imposita ; at fructuum priuatio
est pœna ipso iure imposita , ideoque
16 ipso facto ac statim incurrenda , vt patet
ex dictis.

Ad tertiam resp. Pœnam esse mitius
interpretandam , vbi non constat de mente
Legislatoris. In casu autem præsentis
de mente Pontificis dubitari non potest,
vt patet ex dictis.

COROLLARIA.

7
17 **C**olligitur ex dictis primò : Eum qui
iuste excommunicatus fuit , ita fru-
ctus tempore excommunicationis perce-
ptos , vel percipiendos amississe , vt post
absolutionem illos recuperare non pos-
sit , nisi ex gratiâ aliquâ speciali , quæ
ei fiat ; quia , cum nunquam eorum do-
minium obtinuerit , nullo modo ad eum
pertinent. *Sayrus lib. 2. cap. 5. num. 24.*

18 Secundò : Excommunicatum teneri ad
restituendos fructus tempore excommu-
nicationis perceptos , etiam Iudicis sen-
tentia non expectatâ ; quia , cum nun-
quam fecerit illos suos , nunquam fuit
eorum Dominus ac verus possessor,
Quæ autem sua non sunt , retineri in con-
scientia non possunt, *Suar. sect. 2. n. 9.*

Tertiò : Priuationem fructuum ex- 19
communicationi statutam tanquam pœ-
nam differre à pœna , qua al quis per le-
gem propriis bonis priuatur. Nam in hac
secunda pœna Reus supponitur verum
bonorum suorum dominium , possessio-
nem ac vsum habuisse , ideoque ex legis
benignitate non cogitur se ipsum talium
bonorum possessionem priuare , donec per
Iudicis sententiam damnetur. At in pri-
ma pœna excommunicatus nunquam sup-
ponitur habuisse dominium eorum fru-
ctuum , quos tempore excommunicationis
percepit ; ante excommunicationem
enim nullum habet ius in illis , sed solum
ad illos , & hoc pro tempore futuro ,
dummodo tamen non impediretur. Per
excommunicationem autem impeditus
fuit. Neque post contractam excommu-
nicationem , quia per legem impedita
tunc fuit illorum acquisitio ac dominium.
Cum ergo nullo titulo retinere eos possit,
expectare non debet sententiam Iudicis,
sed illos in conscientia tenetur restituere.
Suar. ioc. cit.

Quartò : Clericum excommunicatum , 20
si sit contumax , neque propter necessi-
tatem vti fructibus beneficii , illosque
consumere ; quia Ecclesia contumacem
ex propriis bonis alere non tenetur , etiam
si indigeat , & mendicare cogatur ; hoc
enim totum ipse in pœnam suæ contuma-
ciæ meretur ; totumque dedecus , quod
inde resultare potest , in ipsum , non in
Ordinem redundabit ; ac tandem ex hoc
sequitur maius Ecclesiæ bonum ,
quod est contumaciæ correctio.

*Suar. loco
cit.*

QVAE.